

Rechtspraak/Jurisprudence

Hof van Justitie 7 december 2017

Zaak: C-598/15

BANK- EN KREDIETWEZEN

Hypothecair krediet – Kredietovereenkomst – Onrechtmatige bedingen

BANQUE ET CRÉDIT

Crédit hypothécaire – Contrat de crédit

In het kader van een geding tussen Banco Santander SA en Cristobalina Sanchez López over de procedure van erkenning van de zakelijke rechten voortvloeiend uit de verkrijging van de woning van laatstgenoemde door Banco Santander, werd door de rechter in eerste aanleg te Jerez de la Frontera, Spanje een verzoek om een prejudiciële beslissing, bestaande uit 5 prejudiciële vragen betreffende de uitlegging van de artikelen 3, 6 en 7 van richtlijn nr. 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten²² (hierna “richtlijn oneerlijke bedingen”), aan het Europees Hof van Justitie gericht.

Nadat het Europees Hof van Justitie vaststelde dat de eerste, vierde en vijfde prejudiciële vraag – die ertoe strekten te vernemen of het door de wet 1/2013 gewijzigde artikel 129 van de Spaanse hypotheekwet verenigbaar is met de richtlijn oneerlijke bedingen – onontvankelijk zijn op grond van het Spaans nationaal recht, oordeelde het Hof dat de verwijzende rechter met de eerste en derde prejudiciële vragen, in wezen wenst te vernemen of artikel 6, 1. en artikel 7, 1. van de richtlijn oneerlijke bedingen in die zin moeten worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen een nationale wettelijke regeling volgens welke de nationale rechter aan het einde van de daartoe voorziene procedure de verkrijger volledig in het bezit moet stellen van de onroerende zaak, zonder dat de aanvankelijke eigenaar van die onroerende zaak in de procedure van buitengerechtelijke executie van de hypothecaire zekerheid die hij heeft verleend, of in de door de verkrijger bij deze rechter ingestelde procedure, als consument kan aanvoeren dat de hypothecaire leningsovereenkomst die het voorwerp van de buitengerechtelijke executie was, een oneerlijk beding bevat, en of in voorkomend geval de nationale rechter deze nationale wettelijke regeling buiten toepassing moet laten?

Ter beoordeling van deze prejudiciële vraag overwoog het Hof dat:

- het hoofdgeding geen betrekking heeft op een procedure van gedwongen executie van de hypothecaire zekerheid maar op de bescherming van de zakelijke rechten verbonden aan een rechtmatig verkregen eigendom; en

- de titel waarop de bij de verwijzende rechter ahangige vordering is gebaseerd, de in het kadaster ingeschreven eigendomstitel is en niet de hypothecaire leningsovereenkomst.

Om die redenen besliste het Hof dat artikel 6, 1. en artikel 7, 1. van de richtlijn oneerlijke bedingen niet van toepassing zijn op een procedure die is ingesteld door degene die een onroerende zaak heeft verkregen in het kader van de buitengerechtelijke executie van de hypothecaire zekerheid die een consument op die zaak aan een professionele schuldeiser heeft verleend, en die strekt tot bescherming van de zakelijke rechten die deze verkrijger rechtmatig heeft verworven indien:

- die procedure losstaat van de juridische betrekking tussen de professionele schuldeiser en de consument; en
- de hypothecaire zekerheid is geëxecuteerd, de onroerende zaak is verkocht en de daarop betrekking hebbende zakelijke rechten zijn overgedragen zonder dat de consument gebruik heeft gemaakt van de rechtswegen die in die context voor hem openstonden.

3. VENNOOTSCHAPSRECHT / DROIT DES SOCIÉTÉS

*David Haex*²³

Wetgeving/Législation

Wetsontwerp tot invoering van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en houdende diverse bepalingen

VENNOOTSCHAPPEN

Algemeen

SOCIÉTÉS

Généralités

Op 4 juni 2018 werd het wetsontwerp tot invoering van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, en houdende diverse bepalingen ingediend bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Het wetsontwerp beoogt het Belgisch vennootschapsrecht grondig te hervormen. De bedoeling is om van België een aantrekkelijke en competitieve vestigingsplaats voor ondernemingen te maken.

Het wetsontwerp beoogt het vennootschapsrecht te moderniseren via drie krachtlijnen:

- een doorgedreven vereenvoudiging:
 - (i) afschaffing van het onderscheid tussen burgerlijke en handelsdaden en tussen burgerlijke en han-

²² Pb.L. van 21 april 1993, afl. 95, 29.

²³ Advocaat te Brussel.

delsvennootschappen; (ii) nieuwe tweedeling tussen het vennootschaps- en het verenigingsrecht die in één enkel wetboek worden geïntegreerd; (iii) afschaffing van de publieke vennootschappen en beperking van de regels voorbehouden aan de genoteerde vennootschappen; (iv) beperking van het aantal vennootschapsvormen; (v) beperking van het aantal strafbepalingen;

- een verregaande flexibilisering, maar met aandacht voor de belangen van derden, waaronder de schuldeisers;
- nieuwe rechtsregels die moeten helpen om het hoofd te bieden aan Europese evoluties en nieuwe tendensen, zoals “mobielere” vennootschappen.

Op 25 mei heeft de ministerraad daarenboven een voorontwerp van wet tot aanpassing van bepaalde federale fiscale bepalingen aan het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen goedgekeurd. Dit voorontwerp verzekert dat de neutraliteit op fiscaal vlak gewaarborgd wordt. Het wordt ter advies voorgelegd aan de Raad van State.

6. INSOLVENTIE / INSOLVABILITÉ

Inge Van de Plas²⁴

Wetgeving/Législation

Inwerkingtreding op 1 mei 2018 van Boek XX van het Wetboek economisch recht en (deels) de wet hervorming ondernemingsrecht in werking getreden

INSOLVABILITEIT

Algemeen

INSOLVABILITÉ

Généralités

Op 1 mei 2018 is Boek XX van het Wetboek economisch recht en (deels) de wet hervorming ondernemingsrecht in werking getreden. Een opmerkelijke vernieuwing is de uitbreiding van het toepassingsgebied in het gewijzigde artikel I.1, 1° WER dat bij uitbreiding van toepassing is op Boek XX WER. Op basis van lid a) *iedere natuurlijke persoon die zelfstandig een beroepsactiviteit uitoefent* of b) *iedere rechtspersoon* van artikel I.1, 1° WER wordt het insolventierecht vanaf 1 mei 2018 toegankelijk voor vrije beroepsbeoefenaars. Dit is enerzijds goed, aangezien vrije beroepsbeoefenaars in financiële moeilijkheden tot op heden tussen wal en wal vielen op insolventierechtelijk vlak. Anderzijds brengt de toepassing van het insolventierecht op vrij beroepsbeoefenaars bijzonderheden met zich mee. Om de toepassing van het insolventierecht op deze specifieke beroepsgroep in

goede banen te leiden, heeft de wetgever in specifieke bepalingen voorzien in Boek XX WER, zoals de informatiewinning bij de bevoegde Ordes en Instituten (XX.1, § 3 WER) en het beroepsgeheim (XX.17, § 2, 5° WER).

Bovendien is er een KB opgesteld waarin de toepassing van de regels van Boek XX WER op vrij beroepsbeoefenaars verder wordt verduidelijkt. Zo wordt in de artikelen 1 tot 3 KB de definitie en de toepassing van de regels van Boek XX WER op de verschillende verschijningsvormen van vrij beroepsbeoefenaars (i.e. natuurlijke, rechtspersonen en multidisciplinaire samenwerkingsverbanden) verder scherp gesteld. Vervolgens wordt in de artikelen 4 en 5 KB duidelijk aangegeven welke Ordes en Instituten respectievelijk in kennis moeten worden gesteld of om informatie kan worden verzocht in geval van insolventie van een bepaald vrij beroepsbeoefenaar.

Een andere belangrijk aspect dat verder wordt uitgewerkt in het KB is de aanstelling van de mede-insolventiefunctaris (zoals in art. XX.123 WER). Als gevolg van deze regel dienen de Ordes en Instituten lijsten op te stellen, zodat de rechtbank een kandidaat kan selecteren om als mede-insolventiefunctaris op te treden bij de insolventieprocedures van vrije beroepsbeoefenaars. Artikel 8 KB specificeert verder het gebruik van deze lijsten, bij wie advies kan worden ingewonnen over de meest geschikte kandidaat en de procedure indien de bevoegde Orde of Instituut geen lijsten heeft opgesteld.

Minstens even belangrijk als de aanstelling van een mede-insolventiefunctaris is zijn opdracht. Deze wordt verder verduidelijkt in Afdeling 2 van het KB. Hier merken we op dat het KB de opdracht van de mede-insolventiefunctaris beperkt tot het verlenen van advies omtrent de beroepstechnische aspecten en de plichtenleer van het vrij beroep (art. 10 KB). Bovendien specificeert het KB als mogelijke opdrachten voor de mede-insolventiefunctaris: de opvolging van brieven (zowel in papier, als elektronisch) (art. 11 KB), het tijdelijk beheer over derdenrekeningen (art. 12 KB) en de bewaring van dossiers en documenten (art. 13 KB). Hierdoor wordt de functie van de mede-insolventiefunctaris duidelijk afgescheiden van de functie van de (hoofd-)curator, die zich voornamelijk zal bezighouden met de concrete afhandeling van de faillissementsprocedure. De vergoeding ten slotte van de insolventiefunctaris zal worden geregeld via het KB van 26 april 2018 houdende regels en barema's voor het ereloon van insolventiefunctarissen.

²⁴ Assistent Universiteit Antwerpen.